

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 3 Μαρτίου 2023
(OR. en)

7085/23

Διοργανικός φάκελος:
2023/0057 (NLE)

ENV 199
COMER 28

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	3 Μαρτίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 109 final
Θέμα:	Πρόταση ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη διάσκεψη των μερών της σύμβασης της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους, όσον αφορά ορισμένες τροποποιήσεις των άρθρων της εν λόγω σύμβασης

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 109 final.

συνημμ.: COM(2023) 109 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 3.3.2023
COM(2023) 109 final

2023/0057 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη
διάσκεψη των μερών της σύμβασης της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής
διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους, όσον αφορά ορισμένες
τροποποιήσεις των άρθρων της εν λόγω σύμβασης**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά απόφαση για τον καθορισμό της θέσης της Ένωσης κατά τη διάσκεψη των μερών της σύμβασης της Βασιλείας, σε σχέση με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τροποποίηση του παραρτήματος IV της εν λόγω σύμβασης και την πρόταση της Ρωσικής Ομοσπονδίας για τροποποίηση του άρθρου 6 της εν λόγω σύμβασης. Η επόμενη σύνοδος έχει προγραμματιστεί να πραγματοποιηθεί τον Μάιο του 2023 (16η σύνοδος της διάσκεψης των μερών). Οι δύο προτάσεις που αναφέρονται ανωτέρω συζητήθηκαν ήδη κατά την 15η σύνοδο της διάσκεψης των μερών τον Ιούνιο του 2022. Η θέση της Ένωσης σχετικά με τις προτάσεις αυτές για τη 15η σύνοδο της διάσκεψης των μερών καθορίστηκε με τις αποφάσεις (ΕΕ) 2020/1829 του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2020, και (ΕΕ) 2022/1025, της 2ας Ιουνίου 2022. Απαιτείται νέα απόφαση του Συμβουλίου για τις επόμενες συνόδους της διάσκεψης των μερών σχετικά με αυτές τις προτάσεις, αρχής γενομένης από την 16η σύνοδο της διάσκεψης των μερών.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Η σύμβαση της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους

Η σύμβαση της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους (στο εξής: σύμβαση) συνομολογήθηκε στις 22 Μαρτίου 1989 και άρχισε να ισχύει το 1992. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της είναι μέρη της σύμβασης¹. Η σύμβαση έχει 188 μέρη.

Ακρογωνιαίο λίθο της σύμβασης αποτελεί ένα σύστημα ελέγχου για τις εξαγωγές, τις εισαγωγές και τη διαμετακόμιση ορισμένων αποβλήτων μέσω της διαδικασίας συναίνεσης μετά από ενημέρωση. Οι εξαγωγές αποβλήτων που υπόκεινται στη σύμβαση πρέπει να κοινοποιούνται εκ των προτέρων στις αρμόδιες αρχές των κρατών εισαγωγής και διαμετακόμισης. Οι κοινοποιήσεις πραγματοποιούνται εγγράφως και περιέχουν τις δηλώσεις και τις πληροφορίες που καθορίζονται στο παράρτημα V Α της σύμβασης. Εξαγωγή αποβλήτων μπορεί να προχωρήσει μόνον εάν και όταν όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη έχουν δώσει τη γραπτή συγκατάθεσή τους (άρθρο 6 της σύμβασης).

Το σύστημα ελέγχου της σύμβασης εφαρμόζεται στα επικίνδυνα απόβλητα που ορίζονται στο άρθρο 1 και απαριθμούνται στο παράρτημα VIII της σύμβασης καθώς και στα απόβλητα που απαριθμούνται στο παράρτημα II, και τα οποία περιλαμβάνουν τα απόβλητα που συλλέγονται από νοικοκυριά, τα κατάλοιπα που προκύπτουν από την καύση οικιακών αποβλήτων και ορισμένα πλαστικά απόβλητα. Η σύμβαση απαριθμεί επίσης καταχωρίσεις αποβλήτων στο παράρτημα IX, τα οποία δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της και στο σύστημα ελέγχου της, εκτός εάν τα εν λόγω απόβλητα περιέχουν κάποιο υλικό που εντάσσεται σε κατηγορία

¹ Απόφαση 93/98/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη, εξ ονόματος της Κοινότητας, της σύμβασης για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους (ΕΕ L 39 της 16.2.1993, σ. 1).

του παραρτήματος I σε βαθμό που να έχει ως συνέπεια να εμφανίζονται τα απόβλητα κάποιο από τα επικίνδυνα χαρακτηριστικά του παραρτήματος III.

2.2. Η διάσκεψη των μερών

Η διάσκεψη των μερών της σύμβασης της Βασιλείας αποτελεί το κύριο όργανο λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο της σύμβασης. Διαθέτει εξουσία τροποποίησης των παραρτημάτων της σύμβασης και συνέρχεται ανά διετία. Η δέκατη πέμπτη σύνοδος της διάσκεψης των μερών της σύμβασης της Βασιλείας (COP15) πραγματοποιήθηκε σε δύο τμήματα: το πρώτο τμήμα πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά από τις 26 έως τις 30 Ιουλίου 2021, ενώ το τμήμα διάζωσης από τις 6 έως τις 17 Ιουνίου 2022.

Η δέκατη έκτη σύνοδος της διάσκεψης των μερών της σύμβασης της Βασιλείας (COP16) θα πραγματοποιηθεί στη Γενεύη από 1 έως 12 Μαΐου 2023.

2.3. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις της σύμβασης

Προτεινόμενη τροποποίηση του παραρτήματος IV της σύμβασης από την Ένωση

Η επανεξέταση των παραρτημάτων της σύμβασης ξεκίνησε από τη 12η σύνοδο της διάσκεψης των μερών (COP-12) βάσει της απόφασής της BC-12/1².

Η 13η σύνοδος της διάσκεψης των μερών (COP-13) αποφάσισε να συστήσει ομάδα εργασίας εμπειρογνομόνων (OEE) για την επανεξέταση των ανωτέρω παραρτημάτων.

Η OEE έχει εκδώσει σειρά συστάσεων και επιλογών προς εξέταση από τα μέρη, εάν επιθυμούν να υποβάλουν προτάσεις προς εξέταση από την COP για την τροποποίηση και την αποσαφήνιση των περιγραφών των εργασιών διάθεσης που απαριθμούνται στο παράρτημα IV της σύμβασης. Εάν εγκριθούν, οι προτάσεις θα οδηγήσουν σε βελτίωση της νομικής σαφήνειας και, ως εκ τούτου, θα διευκολύνουν τη διενέργεια ελέγχων σε μεταφορές αποβλήτων και την πρόληψη παράνομων μεταφορών. Θα προαγάγουν επίσης την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των αποβλήτων σε παγκόσμιο επίπεδο και θα συμβάλουν στη μετάβαση προς μια παγκόσμια κυκλική οικονομία.

Κατόπιν της απόφασης (EE) 2020/1829 του Συμβουλίου, στις 3 Δεκεμβρίου 2020 κατατέθηκε, εξ ονόματος της Ένωσης, πρόταση τροποποίησης του παραρτήματος IV, προς συζήτηση στην COP-15. Η πρόταση αποσκοπεί στη βελτίωση της εφαρμογής της σύμβασης της Βασιλείας, ειδικότερα μέσω αλλαγών στους ορισμούς των εργασιών διαχείρισης αποβλήτων και των αποβλήτων για έλεγχο, οι οποίοι περιλαμβάνονται στα παραρτήματα της σύμβασης. Η πρόταση συζητήθηκε στην COP-15 της σύμβασης τον Ιούνιο του 2022. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων, πολλά μέρη θεώρησαν ότι ορισμένα στοιχεία της πρότασης ήταν προβληματικά, όπως η συμπερίληψη της «προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση» ως νέας εργασίας διαχείρισης αποβλήτων, η εισαγωγή στο παράρτημα IV εργασιών που πραγματοποιούνται πριν από την υποβολή σε άλλες εργασίες («ενδιάμεσες εργασίες») και η εισαγωγή μιας γενικής ρήτρας για εργασίες που δεν καλύπτονται από άλλες ρήτρες. Ως εκ

² Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται στον δικτυακό τόπο της σύμβασης της Βασιλείας, βλ. <http://www.basel.int/Implementation/LegalMatters/LegalClarity/ReviewofAnnexes/AnnexesI,III,IVandrelatedaspectsofAnnexes/tabid/6269/Default.aspx>.

τούτου, θα χρειαστεί περαιτέρω συζήτηση σε μελλοντική διάσκεψη των μερών για να σημειωθεί πρόοδος στη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Εάν οι τροποποιήσεις του παραρτήματος IV της σύμβασης συμφωνηθούν από την COP, θα πρέπει να ενσωματωθούν στην οδηγία-πλαίσιο 2008/98/EK για τα απόβλητα της ΕΕ³ (ο κατάλογος των εργασιών διαχείρισης αποβλήτων που αντιστοιχεί στο παράρτημα IV της σύμβασης) και ενδεχομένως στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1013/2006⁴.

Προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 6 παράγραφος 2 της σύμβασης από τη Ρωσική Ομοσπονδία

Η Ρωσική Ομοσπονδία υπέβαλε πρόταση η οποία πρόκειται να εξεταστεί κατά τη 15η σύνοδο της διάσκεψης των μερών, με στόχο την τροποποίηση του άρθρου 6 παράγραφος 2 πρώτη περίοδος (στο εξής: προς έκδοση πράξη)⁵.

Η πρώτη περίοδος του άρθρου 6 παράγραφος 2 της σύμβασης έχει ως εξής: *«Το κράτος εισαγωγής αναγγέλλει εγγράφως τη λήψη της κοινοποίησης προς αυτόν που την έστειλε, συναινώντας στην κίνηση με ή χωρίς επιφυλάξεις, ή αρνούμενο την άδεια της κίνησης ή ζητώντας συμπληρωματικές πληροφορίες».*

Η προς έκδοση πράξη προτείνει την τροποποίηση της εν λόγω περιόδου με την προσθήκη προθεσμίας 30 ημερών εντός της οποίας η χώρα εισαγωγής θα πρέπει να απαντήσει στον κοινοποιούντα (για να συναινέσει στην προβλεπόμενη μεταφορά, για να αρνηθεί τη χορήγηση άδειας για την εν λόγω μεταφορά ή για να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες). Επιπλέον, η πρόταση προβλέπει την απάλειψη του κόμματος «,» μεταξύ των λέξεων «επιφυλάξεις» και «ή αρνούμενο» και την αντικατάστασή του με τον σύνδεσμο «ή».

Η σύμβαση εφαρμόζεται στην Ένωση μέσω του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, για τις μεταφορές αποβλήτων (στο εξής: ΚΜΑ). Τυχόν τροποποιήσεις της σύμβασης θα τεθούν σε ισχύ στην ΕΕ αφού ενσωματωθούν μέσω τροποποιήσεων του εν λόγω κανονισμού.

Οι ισχύοντες κανόνες που εφαρμόζονται για την Ένωση και τα κράτη μέλη της προβλέπουν ήδη προθεσμία 30 ημερών για να απαντήσει η χώρα εισαγωγής στον κοινοποιούντα (βλ. άρθρο 8 του ΚΜΑ). Αυτό ισχύει και για άλλες χώρες του ΟΟΣΑ βάσει απόφασης του ΟΟΣΑ⁶.

Για την Ένωση η μοναδική πρακτική συνέπεια των αλλαγών που συνδέονται με την πρόταση της Ρωσικής Ομοσπονδίας θα αφορά τη διαδικασία για την εξαγωγή κοινοποιημένων αποβλήτων σε χώρες που δεν είναι μέλη του ΟΟΣΑ. Δεδομένου ότι η εξαγωγή αποβλήτων του παραρτήματος VIII και του παραρτήματος II σε χώρες που δεν είναι μέλη του ΟΟΣΑ απαγορεύεται βάσει του ΚΜΑ, η τροποποίηση που συνεπάγεται η πρόταση της Ρωσίας θα

³ Οδηγία 2008/98/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, για τις μεταφορές αποβλήτων (ΕΕ L 190 της 12.7.2006, σ. 1).

⁵ Η πρόταση είναι διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο της σύμβασης της Βασιλείας, βλ. <http://www.basel.int/TheConvention/Communications/tabid/1596/Default.aspx>.

⁶ Απόφαση για τον έλεγχο των διασυνοριακών διακινήσεων αποβλήτων προοριζόμενων για εργασίες αξιοποίησης, <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0266>.

αφορούσε μόνο τα «απόβλητα εκτός καταλόγων» (δηλαδή σύμφωνα με τη ρωσική πρόταση οι χώρες που δεν είναι μέλη του ΟΟΣΑ και εισάγουν απόβλητα εκτός καταλόγων από την ΕΕ θα υποχρεώνονταν να απαντούν στον κοινοποιούντα εντός 30 ημερών), τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημεία iii) και iv) του ΚΜΑ, υπόκεινται στη διαδικασία «συναίνεσης μετά από ενημέρωση». Με βάση την τροποποίηση που προτείνει η Ρωσική Ομοσπονδία η χώρα εισαγωγής θα υποχρεωνόταν, στις περιπτώσεις αυτές, να απαντά εντός 30 ημερών στον κοινοποιούντα τη μεταφορά από την Ένωση με προορισμό χώρα που δεν είναι μέλος του ΟΟΣΑ.

Μια πρώτη συζήτηση σχετικά με την πρόταση της Ρωσικής Ομοσπονδίας πραγματοποιήθηκε κατά τη 15η σύνοδο της διάσκεψης των μερών. Σε συμφωνία με την απόφαση (ΕΕ) 2022/1025 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 2022, η θέση της Ένωσης δεν υποστήριξε την εν λόγω πρόταση. Αρκετά μέρη που συμμερίζονταν τις ίδιες απόψεις επίσης δεν υποστήριξαν την πρόταση της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Ωστόσο, άλλα μέρη εξέφρασαν την υποστήριξή τους στην πρόταση.

Ως αποτέλεσμα της πρώτης συζήτησης, η διάσκεψη των μερών αποφάσισε να αναβάλει την εξέταση της ρωσικής πρότασης για την COP16¹:

«Δεδομένης της συζήτησης στο πλαίσιο του παρόντος επιμέρους σημείου και της συζήτησης στο πλαίσιο του σημείου 4 στοιχείο α) περίπτωση i) της ημερήσιας διάταξης σχετικά με το στρατηγικό πλαίσιο όσον αφορά το ενδιαφέρον των μερών να εξετάσουν πιθανούς τρόπους βελτίωσης της διαδικασίας συναίνεσης μετά από ενημέρωση, η διάσκεψη των μερών αποφάσισε να αναβάλει την εξέταση της πρότασης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για τροποποίηση του άρθρου 6 παράγραφος 2 της σύμβασης για την επόμενη σύνοδο της διάσκεψης των μερών».

Διαδικασίες για τις τροποποιήσεις της Σύμβασης

Η διαδικασία για την τροποποίηση της σύμβασης διέπεται από το άρθρο 17 της σύμβασης. Οποιαδήποτε τέτοια τροποποίηση πρέπει να εγκρίνεται σε σύνοδο της διάσκεψης των μερών. Μια τροποποίηση καθίσταται δεσμευτική για τα συμβαλλόμενα μέρη που καταθέτουν τα έγγραφά τους κύρωσης, έγκρισης, επίσημης επιβεβαίωσης ή αποδοχής σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 5 της σύμβασης, το οποίο προβλέπει τα εξής: «Τα κείμενα της επικύρωσης, έγκρισης, επίσημης επιβεβαίωσης ή αποδοχής των τροποποιήσεων κατατίθενται στον θεματοφύλακα. Οι τροποποιήσεις που έχουν υιοθετηθεί σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους 3 ή 4 τίθενται σε ισχύ μεταξύ των μερών που τις αποδέχθηκαν ενενήντα (90) ημέρες μετά τη λήψη από τον θεματοφύλακα των κειμένων της επικύρωσης, έγκρισης, επίσημης επιβεβαίωσης ή αποδοχής, από τα τρία τέταρτα τουλάχιστον των μερών που αποδέχθηκαν τις τροποποιήσεις ή από τα δύο τρίτα τουλάχιστον των μερών στο εν λόγω πρωτόκολλο που τις αποδέχθηκαν, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο εν λόγω πρωτόκολλο. Οι τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ ως προς κάθε άλλο μέρος ενενήντα ημέρες μετά την κατάθεση από το εν λόγω μέρος του κειμένου της επικύρωσης, έγκρισης, επίσημης επιβεβαίωσης ή αποδοχής των τροποποιήσεων». Ως εκ τούτου, απαιτείται κύρωση, έγκριση, επίσημη επιβεβαίωση ή αποδοχή από τα τρία τέταρτα των μερών της σύμβασης (δηλαδή 141 μέρη) για να τεθεί σε ισχύ οποιαδήποτε τροποποίηση της σύμβασης.

Μέχρι στιγμής το σώμα της σύμβασης έχει τροποποιηθεί μία φορά, με την προσθήκη του άρθρου 4Α και την επακόλουθη προσθήκη του παραρτήματος VII της σύμβασης (τροποποίηση περί της απαγόρευσης της Βασιλείας). Η εν λόγω τροποποίηση εγκρίθηκε από τη διάσκεψη των μερών στην τρίτη σύνοδό της το 1995 και άρχισε να ισχύει το 2019 για τα συμβαλλόμενα μέρη που την κύρωσαν.

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Προτεινόμενη τροποποίηση του παραρτήματος IV της σύμβασης από την Ένωση

Σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2020/1829 του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2020, η Ένωση υπέβαλε πρόταση για τροποποίηση του παραρτήματος IV και ορισμένων καταχωρίσεων στα παραρτήματα II και IX της σύμβασης, η οποία, μεταξύ άλλων, περιείχε τα ακόλουθα στοιχεία:

- συμπερίληψη μιας γενικής εισαγωγής όπου θα γίνεται σαφής διάκριση των όρων «τελική διάθεση» και «αξιοποίηση», αποσαφηνίσεων ότι όλες οι εργασίες διαχείρισης αποβλήτων που πραγματοποιούνται ή ενδέχεται να πραγματοποιηθούν στην πράξη καλύπτονται ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς τους και από το αν θεωρούνται περιβαλλοντικά ορθές, καθώς και ότι καλύπτονται επίσης οι εργασίες που πραγματοποιούνται πριν από την υποβολή σε άλλες εργασίες («ενδιάμεσες εργασίες»).
- συμπερίληψη υποτίτλων και εισαγωγικών κειμένων που θα επεξηγούν την έννοια των «εργασιών μη αξιοποίησης» (παράρτημα IVA) και των «εργασιών αξιοποίησης» (παράρτημα IVB) και
- διευκρινίσεις σχετικά με υφιστάμενες εργασίες και εισαγωγή νέων εργασιών στο παράρτημα IV, οι οποίες θα αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στην επικαιροποίηση και στην αποσαφήνιση των περιγραφών των εργασιών σύμφωνα με επιστημονικές, τεχνικές και λοιπές εξελίξεις που έχουν προκύψει έπειτα από τη συνομολόγηση της σύμβασης το 1989, καθώς και στη διασφάλιση, μέσω της εισαγωγής διατάξεων γενικού χαρακτήρα, ότι όλες οι εργασίες που δεν αναφέρονται ρητώς καλύπτονται από τις απαιτήσεις της σύμβασης.

Στόχος των ανωτέρω προτάσεων είναι:

- να διασφαλίσουν ότι οι κατάλληλοι μηχανισμοί ελέγχου της σύμβασης είναι πλήρως εφαρμοστέοι και ότι, ως εκ τούτου, εάν εγκριθούν, θα βελτιώσουν τους ελέγχους μεταφορών αποβλήτων και θα διευκολύνουν την πρόληψη παράνομων μεταφορών,
- να βελτιώσουν τη νομική σαφήνεια και την κοινή αντίληψη όσον αφορά τις εργασίες διαχείρισης αποβλήτων, καθώς και την ερμηνεία τους από τα μέρη, και
- να προαγάγουν την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των αποβλήτων σε παγκόσμιο επίπεδο και να συμβάλουν στη μετάβαση προς μια παγκόσμια κυκλική οικονομία.

Η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσει να υποστηρίζει τους προαναφερθέντες στόχους, αλλά, λαμβάνοντας υπόψη την αντίθεση που εκφράστηκε στην COP-15 από πολλά μέρη, ιδίως όσον αφορά τη συμπερίληψη νέων εργασιών, για παράδειγμα, σε σχέση με την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και τις γενικές εργασίες, η Ένωση θα πρέπει να επιδείξει ευελιξία, μεταξύ άλλων αναβάλλοντας τη συζήτηση για τα πλέον επίμαχα θέματα και επιδιώκοντας συμφωνία σχετικά με τις υπόλοιπες πτυχές της πρότασης.

Εάν άλλα μέρη προτείνουν τροποποιήσεις των σχετικών παραρτημάτων, οι οποίες θα μπορούσαν να επιτύχουν τους ίδιους στόχους με εκείνους που επιδιώκει η πρόταση της Ένωσης, η Ένωση θα πρέπει να επιδείξει ανοικτό πνεύμα για να λάβει υπόψη αυτές τις

προτάσεις και οι εν λόγω προτάσεις θα μπορούσαν καταρχήν να υποστηριχθούν από την Ένωση.

Προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 6 παράγραφος 2 της σύμβασης από τη Ρωσική Ομοσπονδία

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα πρέπει να υποστηρίξει την τροποποίηση του άρθρου 6 παράγραφος 2 της σύμβασης όπως προτείνεται από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Η θέση αυτή συνάδει με τη θέση που συμφωνήθηκε για την COP-15 με την απόφαση (ΕΕ) 2022/1025 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 2022.

Το πρώτο μέρος της τροποποίησης (προθεσμία 30 ημερών για να απαντήσει η χώρα εισαγωγής στον κοινοποιούντα) δεν επιφέρει κάποιο σημαντικό πλεονέκτημα για την Ένωση και τα κράτη μέλη της, καθώς το χρονικό διάστημα των 30 ημερών για να απαντήσουν οι χώρες εισαγωγής στον κοινοποιούντα που προβλέπει η πρόταση τροποποίησης ισχύει ήδη για την πλειονότητα των μεταφορών που κοινοποιούνται από την ΕΕ και τα κράτη μέλη βάσει της νομοθεσίας της Ένωσης (με εξαίρεση τις εξαγωγές αποβλήτων εκτός καταλόγου σε χώρες που δεν είναι μέλη του ΟΟΣΑ). Επίσης, δεν συνεπάγεται αλλαγή στις υποχρεώσεις της ΕΕ και των κρατών μελών της που λαμβάνουν κοινοποιήσεις, καθώς η χρονική προθεσμία των 30 ημερών για την απάντηση ισχύει ήδη βάσει του δικαίου της Ένωσης.

Το δεύτερο μέρος της τροποποίησης (η αντικατάσταση του κόμματος με «ή») δεν φαίνεται αναγκαίο και θα δημιουργούσε νομική αβεβαιότητα. Με την τρέχουσα διατύπωση είναι αρκετά σαφές ότι η χώρα εισαγωγής μπορεί να αντιδράσει με τρεις διαφορετικούς τρόπους όταν απαντά στον κοινοποιούντα (συναινεί στη διακίνηση, αρνείται να χορηγήσει άδεια για τη διακίνηση ή ζητά συμπληρωματικές πληροφορίες). Επομένως, δεν χρειάζεται να τροποποιηθεί η πρόταση αυτή.

Η διαδικασία τροποποίησης της σύμβασης είναι πολύ επαχθής και χρονοβόρα, ιδίως επειδή απαιτεί από κάθε μέρος να προβεί σε εσωτερική του διαδικασία κύρωσης και προβλέπει κατώτατο όριο ίσο με τα τρία τέταρτα όλων των μερών για την κύρωση της τροποποίησης προτού αυτή τεθεί σε ισχύ. Η εν λόγω τροποποίηση ενδέχεται επίσης να έχει σε τελική ανάλυση περιορισμένο αντίκτυπο, καθώς οι τροποποιήσεις είναι δεσμευτικές μόνο για όσους τις έχουν κυρώσει. Ως εκ τούτου, η προτεινόμενη τροποποίηση δεν λαμβάνει δεόντως υπόψη καμία προτεραιότητα για την Ένωση και τα κράτη μέλη της για την καλύτερη αποτελεσματικότητα της σύμβασης, ενώ παράλληλα δρομολογεί μια χρονοβόρα και επαχθή διαδικασία στο πλαίσιο της σύμβασης και για τα μέρη της.

Η Ένωση, μολονότι δεν υποστηρίζει τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, θα πρέπει να επισημάνει ότι τα μέρη θα πρέπει να προωθήσουν τη βελτίωση της λειτουργίας της διαδικασίας συναίνεσης μετά από ενημέρωση στο πλαίσιο της σύμβασης της Βασιλείας. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει τον καθορισμό χρονικών ορίων για τις απαντήσεις στους κοινοποιούντες, ιδίως για τις χώρες διαμετακόμισης, καθώς και την ενθάρρυνση της χρήσης ηλεκτρονικών συστημάτων ανταλλαγής δεδομένων ή την ενσωμάτωση στη σύμβαση της Βασιλείας της έννοιας των «προεγκεκριμένων εγκαταστάσεων», η οποία απορρέει από την απόφαση του ΟΟΣΑ για τις διασυνοριακές διακινήσεις αποβλήτων. Υπάρχουν ορισμένες διαδικασίες που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη στο πλαίσιο της σύμβασης για τα θέματα αυτά, συμπεριλαμβανομένης μιας διαδικασίας που δρομολογήθηκε για τη βελτίωση της διαδικασίας συναίνεσης μετά από ενημέρωση, η οποία δρομολογήθηκε στο πλαίσιο της COP-15 με πρωτοβουλία της Ένωσης. Η Ένωση θα πρέπει να υπογραμμίσει τη σημασία της διαδικασίας

αυτής ως λύσης σε ορισμένα ζητήματα που αφορούν την εφαρμογή της σύμβασης και να καλέσει όλα τα μέρη να συμμετάσχουν στη διαδικασία αυτή.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό *«των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας»*.

Η έννοια των *«πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα»* περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο. Περιλαμβάνει επίσης κείμενα που δεν έχουν μεν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά *«επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»*⁷.

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η διάσκεψη των μερών της σύμβασης της Βασιλείας αποτελεί όργανο που συστάθηκε από τη σύμβαση.

Οι πράξεις τις οποίες καλείται να θεσπίσει η διάσκεψη των μερών συνιστούν πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα. Εάν θεσπιστούν, οι προς έγκριση πράξεις θα είναι δεσμευτικές βάσει του διεθνούς δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 18 της σύμβασης και θα μπορούν να επηρεάσουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο της νομοθεσίας της ΕΕ, και συγκεκριμένα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 για τις μεταφορές αποβλήτων και της οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα. Ο εν λόγω κανονισμός εφαρμόζει τη σύμβαση, μεταξύ άλλων, καθορίζοντας τις διαδικασίες για τις εξαγωγές από και τις εισαγωγές προς την Ένωση, καθώς και για τις μεταφορές μεταξύ κρατών μελών.

Η προς έκδοση πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προς έκδοση πράξη

⁷ Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος. Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 192 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Το άρθρο 192 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, θα πρέπει να αποτελέσουν τη νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη διάσκεψη των μερών της σύμβασης της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους, όσον αφορά ορισμένες τροποποιήσεις των άρθρων της εν λόγω σύμβασης

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η σύμβαση της Βασιλείας για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους (στο εξής: σύμβαση) άρχισε να ισχύει το 1992 και εγκρίθηκε από την Ένωση με την απόφαση 93/98/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη, εξ ονόματος της Κοινότητας, της σύμβασης της Βασιλείας, της 22ας Μαρτίου 1989, για τον έλεγχο της διασυνοριακής διακίνησης επικίνδυνων αποβλήτων και της διάθεσής τους⁸.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 5 στοιχείο β) της σύμβασης, η διάσκεψη των μερών εξετάζει και εγκρίνει, εφόσον απαιτείται, τροποποιήσεις της σύμβασης.
- (3) Κατά τη 15η σύνοδο της διάσκεψης των μερών, τον Ιούνιο του 2022, εξετάστηκε πρόταση για τροποποιήσεις του άρθρου 6 παράγραφος 2 της σύμβασης που υποβλήθηκε από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Με την πρόταση αυτή επιδιώκεται να καθοριστεί προθεσμία 30 ημερών εντός της οποίας η χώρα εισαγωγής υποχρεούται να απαντήσει στον κοινοποιούντα τη μεταφορά αποβλήτων και να πραγματοποιηθεί μία άλλη αλλαγή που παρουσιάστηκε ως αλλαγή συντακτικού χαρακτήρα. Η διάσκεψη των μερών αποφάσισε να αναβάλει την εξέταση της εν λόγω πρότασης για την επόμενη σύνοδο της διάσκεψης των μερών.
- (4) Υποβλήθηκε εξ ονόματος της Ένωσης πρόταση για την τροποποίηση του παραρτήματος IV και ορισμένων καταχωρίσεων στα παραρτήματα II και IX της σύμβασης, η οποία συζητήθηκε από τη διάσκεψη των μερών κατά τη 15η σύνοδό της τον Ιούνιο του 2022. Στόχος της πρότασης είναι, μεταξύ άλλων, η τροποποίηση και η αποσαφήνιση των περιγραφών των εργασιών διάθεσης που απαριθμούνται στο

⁸ ΕΕ L 39 της 16.2.1993, σ. 1.

παράρτημα IV της σύμβασης και ειδικότερα: να συμπεριληφθεί μια γενική εισαγωγή που θα διακρίνει σαφώς τους όρους «μη αξιοποίηση» και «αξιοποίηση»· να συμπεριληφθούν εισαγωγικά κείμενα που θα επεξηγούν την έννοια των «εργασιών μη αξιοποίησης» (παράρτημα IVA) και των «εργασιών αξιοποίησης» (παράρτημα IVB)· να επικαιροποιηθούν και να αποσαφηνιστούν οι περιγραφές των εργασιών σύμφωνα με τις επιστημονικές, τεχνικές και άλλες εξελίξεις που σημειώθηκαν μετά την έγκριση της σύμβασης το 1989· και να διασφαλιστεί, με τη θέσπιση γενικών διατάξεων, ότι όλες οι εργασίες που δεν αναφέρονται ρητά καλύπτονται από τις απαιτήσεις της σύμβασης. Η διάσκεψη των μερών αποφάσισε να εξετάσει περαιτέρω την εν λόγω πρόταση κατά την επόμενη σύνοδο της διάσκεψης των μερών.

- (5) Είναι αναγκαίο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στη διάσκεψη των μερών σχετικά με τις εν λόγω προτάσεις, δεδομένου ότι έχουν νομικά αποτελέσματα καθώς πρόκειται για τροποποιήσεις του κειμένου και των παραρτημάτων της σύμβασης. Εάν εγκριθούν από τη διάσκεψη των μερών, οι προβλεπόμενες πράξεις θα είναι δεσμευτικές για την Ένωση και ικανές να επηρεάσουν αποφασιστικά το περιεχόμενο του δικαίου της Ένωσης, και συγκεκριμένα την οδηγία 2008/98/EK⁹ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1013/2006¹⁰.
- (6) Όσον αφορά τις τροποποιήσεις του άρθρου 6 παράγραφος 2 της σύμβασης που υπέβαλε η Ρωσική Ομοσπονδία, η Ένωση δεν θα πρέπει να τις στηρίξει, δεδομένου ότι δεν θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που η Ένωση θεωρεί ως προτεραιότητες για τη λειτουργία της σύμβασης της Βασιλείας. Επιπλέον, για να αρχίσουν να ισχύουν οι τροποποιήσεις του κειμένου της σύμβασης απαιτείται χρονοβόρα και επαχθής διαδικασία, ενώ η έναρξη μιας τέτοιας διαδικασίας τροποποίησης φαίνεται δυσανάλογη, καθώς έχει ελάχιστη έως μηδενική προστιθέμενη αξία. Αντ' αυτού, η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσει να στηρίζει πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη βελτίωση της λειτουργίας της διαδικασίας «συναίνεσης μετά από ενημέρωση», υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ευρύτερο πεδίο εφαρμογής από την πρόταση που υποβλήθηκε στη 15η διάσκεψη των μερών, ότι συνάδουν με τις ευρείες πολιτικές και τους στόχους της Ένωσης και ότι δεν απαιτούν τροποποίηση της σύμβασης.
- (7) Όσον αφορά την πρόταση τροποποίησης του παραρτήματος IV και ορισμένων καταχωρίσεων στα παραρτήματα II και IX, η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσει να στηρίζει την έγκρισή της. Προκειμένου να επιτευχθεί συναίνεση σχετικά με την εν λόγω πρόταση, η Ένωση θα πρέπει επίσης να επιδειξει ευελιξία, ειδικότερα όσον αφορά τα προτεινόμενα μέτρα που δεν είναι πιθανό να συγκεντρώσουν επαρκή στήριξη για την έγκρισή τους κατά την επικείμενη διάσκεψη των μερών. Αυτό περιλαμβάνει, για παράδειγμα, την αναβολή της συζήτησης σχετικά με τα πλέον επίμαχα θέματα (όπως η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και γενικές εργασίες), την επιδίωξη συμφωνίας σχετικά με τις υπόλοιπες πτυχές της πρότασης και την υποστήριξη πιθανών τροποποιήσεων από άλλα μέρη, υπό την προϋπόθεση ότι θα μπορούσαν να επιτύχουν τους ίδιους στόχους με εκείνους στους οποίους βασίζονται οι προτάσεις της Ένωσης σχετικά με το παράρτημα IV της σύμβασης,

⁹ Οδηγία 2008/98/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).

¹⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, για τις μεταφορές αποβλήτων (ΕΕ L 190 της 12.7.2006, σ. 1).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης κατά τις συνόδους της διάσκεψης των μερών της σύμβασης της Βασιλείας είναι η ακόλουθη:
 - α) η Ένωση δεν υποστηρίζει τις τροποποιήσεις του άρθρου 6 παράγραφος 2 της σύμβασης όπως προτείνονται από τη Ρωσική Ομοσπονδία. Η Ένωση υποστηρίζει πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη βελτίωση της λειτουργίας της διαδικασίας «συναίνεσης μετά από ενημέρωση», υπό την προϋπόθεση ότι συνάδουν με τις ευρείες πολιτικές και τους στόχους της Ένωσης και ότι δεν απαιτούν τροποποίηση της σύμβασης·
 - β) η Ένωση εξακολουθεί να υποστηρίζει την έγκριση των τροποποιήσεων του παραρτήματος IV και ορισμένων καταχωρίσεων στα παραρτήματα II και IX της σύμβασης. Εάν αυτό είναι αναγκαίο για να εξασφαλιστεί η επίτευξη συναίνεσης σχετικά με την τροποποίηση του παραρτήματος IV, η Ένωση θα πρέπει να επιδείξει ευελιξία και να συμφωνήσει να αποκλίνει από την πρόταση που υποβλήθηκε κατά τη 15η σύνοδο της διάσκεψης των μερών, εφόσον η τροποποίηση συμβάλλει στην αύξηση της νομικής σαφήνειας του παραρτήματος και στην εφαρμογή των μηχανισμών ελέγχου της σύμβασης και δεν υπονομεύει το νομικό καθεστώς της ΕΕ για τη διαχείριση και τις μεταφορές αποβλήτων.

Άρθρο 2

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης μπορούν να συμφωνήσουν σε ήσσονος σημασίας αλλαγές της θέσης που αναφέρεται στο άρθρο 1, υπό το πρίσμα των εξελίξεων κατά τη 16η σύνοδο και τις επόμενες συνόδους της διάσκεψης των μερών, στο πλαίσιο διαβούλευσης με τα κράτη μέλη, κατά τις επιτόπιες συνεδριάσεις συντονισμού.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*